

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2300722	
Matèria	Procediments administratius	
Assumpte	Falta de resposta. Sol·licitud de renumeració de via pública.	
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració	

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

D'acord amb la normativa que regeix el funcionament d'aquesta institució el promotor de l'expedient ens va presentar un escrit, registrat el dia **27/02/2023**, en què manifestava la seua disconformitat amb la falta de resposta de l'Ajuntament de Vilallonga als escrits presentats en dates 04/03/2021; 07/05/2021; 21/07/2021 i 26/10/2021 en els quals sol·licitava la renumeració d'una via pública del municipi per a adequar-la a la realitat física, com també l'arranjament d'un desnivell de 7 cm a la vorera que pot representar un perill per als vianants. En la data de presentació de la queixa diu que no ha obtingut resposta a cap dels escrits presentats.

Considerarem que la queixa reunia els requisits establits en els articles 22 a 30 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, i en data **28/02/2023** es va a admetre a tràmit de conformitat amb el que hi ha determinat en l'article 31 de la llei citada.

En aquella mateixa data, a fi de contrastar el que la persona promotora exposa en la seua queixa, vam sol·licitar a l'Ajuntament de Vilallonga que, en el termini d'un mes, emetera un informe detallat i raonat sobre els fets que havien motivat l'obertura del present procediment de queixa, com també la seua valoració quant a la possible afectació del dret invocat. Concretament, li vam sol·licitar informació sobre els punts que detallem tot seguit:

- Estat de tramitació dels escrits presentats pel promotor de l'expedient en dates 04/03/2021; 07/05/2021; 21/07/2021 i 26/10/2021 en què sol·licita la renumeració d'una via pública del municipi per a adequar-la a la realitat física, com també l'arranjament d'un desnivell de 7 cm en la vorera que pot representar un perill per als vianants. En cas de no haver obtingut contestació, previsió temporal per a donar resposta expressa als escrits.

En l'escrit de petició d'informe se li indicava que el termini d'un mes concedit per a l'emissió del citat informe podria ser ampliat un altre mes pel Síndic de Greuges, amb caràcter excepcional i a instàncies d'aqueixa Administració, «quan concórreguen circumstàncies justificades que així ho aconsellen en un determinat supòsit» (article 31 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges).

Així mateix, se li advertia que si l'informe requerit no s'emetia dins del termini concedit, es prosseguiria amb la investigació i, conformement a l'art. 39.1.a de la Llei 2/2021, del Síndic, es consideraria que existia falta de col·laboració i, amb independència que es poguera adoptar qualsevol de les mesures establides en l'apartat 3 d'aquest mateix precepte, es faria constar aquesta circumstància en la resolució final com a incompliment del seu deure de col·laboració (art. 39.4).

Transcorregut el termini d'un mes, no s'ha rebut l'informe requerit a l'Ajuntament de Vilallonga ni consta que aquest haja sol·licitat l'ampliació del termini per a emetre'l, per la qual cosa aquesta institució no ha pogut contrastar els fets denunciats per l'autor de la queixa, de manera que resulta forçós partir de la veracitat d'aquests i de la passivitat municipal a l'hora de resoldre les sol·licituds presentades pel promotor de la queixa.

2. Consideracions

2.1. Drets i llibertats públiques relacionats amb la present queixa

El present expedient es va iniciar per entendre que la presumpta inactivitat de l'Ajuntament de Villalonga podria afectar el dret de la persona promotora de l'expedient a una bona administració (art. 9 de l'Estatut d'Autonomia) i més concretament el dret a obtenir una resposta expressa de l'Administració (art. 21 Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques), cosa que facultava el Síndic de Greuges per a intervenir en aquest supòsit, d'acord amb el que hi ha disposat en l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i l'article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Com s'ha assenyalat amb anterioritat, l'Ajuntament de Vilallonga no ha aportat cap informació sobre l'objecte de la reclamació de la persona interessada, per la qual cosa hem de partir de la veracitat de les al·legacions formulades per aquesta quan assenyala que no s'ha donat resposta als escrits presentats pel promotor de l'expedient en dates 04/03/2021; 07/05/2021; 21/07/2021 i 26/10/2021 en què sol·licita la reenumeració d'una via pública del municipi per a adequar-la a la realitat física, com també l'arranjament d'un desnivell de 7 cm en la vorera que pot representar un perill per als vianants.

L'article 21 (Obligació de resoldre) d'aquesta norma procedimental prescriu que «l'Administració està obligada a dictar resolució expressa i notificar-la en tots els procediments qualsevol que siga la seua forma d'iniciació». El termini màxim en el qual ha de notificar-se la resolució serà el fixat per la norma reguladora corresponent o, en defecte d'això, el de tres mesos des de la presentació de la sol·licitud.

Així mateix, aquesta previsió ha de ser posada en connexió amb el que s'estableix en l'article 29 de la citada norma procedimental, quan assenyala que «els termes i terminis establits en aquesta o altres lleis obliguen les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques competents per a la tramitació dels assumptes, com també els interessats en aquests».

D'altra banda, hem de tenir present que l'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que «tots els ciutadans tenen dret al fet que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial i en un termini raonable».

En relació amb aquesta qüestió, ha de tenir-se en compte que l'article 8 del nostre Estatut d'Autonomia (norma institucional bàsica de la nostra comunitat autònoma) assenyala que «els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea (...)», i indica que «els poders públics valencians estan vinculats per aquests drets i llibertats i han de vetllar per la seua protecció i respecte, com també pel compliment dels deures».

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la Bona Administració) estableix que «tota persona té dret al fet que les institucions, òrgans i organismes de la Unió tracten els seus assumptes imparcialment i equitativament i dins d'un termini raonable».

La vigència de les disposicions analitzades considerem que imposa a les administracions **un plus d'exigència** a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigeixquen els ciutadans i donar-los resposta, en el marc del **dret a una bona administració**.

Aquest dret a una bona administració es conforma així com un **dret bàsic i essencial** de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que aquesta els formule i que li donen una resposta expressa i motivada a aquestes, de manera que el ciutadà pugua conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que considere més adequades.

El que no és possible en cap cas és que, davant una petició formulada per la persona interessada conformement als requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució o emeta una resolució mancada de la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'Administració ha adoptat aquesta resolució.

Arribats a aquest punt, aquesta institució no pot sinó recordar, una vegada més, que el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) exigeix de les administracions públiques que es complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament els demana, i entre aquestes i bastant rellevant es troba el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives, constitueix un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional té dit, des d'antic, en la seua Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que «és evident, com hem declarat en reiterades ocasions (per totes, SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6), que l'Administració no pot veure's beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament dins de termini les sol·licituds i els recursos dels ciutadans, un deure que entronca amb la clàusula de l'estat de dret (art. 1.1 CE), com també amb els valors que proclamen els arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE».

En el present cas no està justificada l'actuació de l'Ajuntament de Vilallonga que, després d'haver transcorregut mes de dos anys, no consta que haja donat resposta als escrits presentats pel promotor de l'expedient en dates 04/03/2021; 07/05/2021; 21/07/2021 i 26/10/2021 en què sol·licita la reenumeració d'una via pública del municipi per a adequar-la a la realitat física, com també l'arranjament d'un desnivell de 7 cm en la vorera que pot representar un perill per als vianants, cosa que genera clarament una situació d'incertesa i indefensió a l'interessat.

2.2. Conducta de l'Administració

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

“Es considerarà que existeix falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...).”

L'Ajuntament de Vilallonga encara no ha remés a aquesta institució l'informe requerit en data 28/02/2023, de manera que s'ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Vilallonga es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment i en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant les Corts Valencianes, i en aquest cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables d'allò succeït.

3. Resolució

Davant del que hem exposat i conformemen al que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem les següents recomanacions i recordatoris de deures legals:

Primer. Recordem a l'Ajuntament de Vilallonga el deure legal de contestar en el termini legalment establert, expressament i motivadament, els escrits que els interessats presenten davant aqueixa administració pública, d'acord amb el que es preveu en els articles 21 i 88 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques i la legislació concordant.

Segon. En conseqüència, **recomanem a l'Ajuntament de Vilallonga** que, si no ho ha fet encara, done contestació expressa i motivada als escrits presentats pel promotor de l'expedient en dates 04/03/2021; 07/05/2021; 21/07/2021 i 26/10/2021 en què sol·licita la reenumeració d'una via pública del municipi per a adequar-la a la realitat física, com també l'arranjament d'un desnivell de 7 cm en la vorera.

Tercer. Recordem a l'Ajuntament de Vilallonga que el personal al servei de les administracions públiques que tinga al seu càrrec el despatx dels assumptes, i també els titulars dels òrgans administratius competents per a instruir i resoldre, són directament responsables, en l'àmbit de les seues competències, del compliment de l'obligació legal de dictar resolució expressa dins de termini i que l'incompliment d'aquesta obligació donarà lloc a l'exigència de responsabilitat disciplinària, sense perjudici de la que pertoque d'acord amb la normativa aplicable (article 21.6 llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques).

Quart.. Recordem a l'Ajuntament de Vilallonga el deure legal de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar la informació sol·licitada i contestar a les recomanacions, els suggeriments o recordatoris de deures legals efectuats.

Cinqué. L'Ajuntament de Vilallonga està obligat a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La seua resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesta la seua acceptació, haurà de fer constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això.

- La no acceptació haurà de ser motivada

Sisé. S'acorda notificar la present resolució a l'Ajuntament de Vilallonga i a la persona interessada.

Seté. S'acorda publicar aquesta resolució en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana